Samen aanjagen van vernieuwing

Zeven jaar AVG in het onderwijs ...

SURF vraagt zich af, hoe is het nu?

Auteur : Helma de Boer. SURF Privacy Expertise Centrum
Datum : 12 mei 2025

Inhoudsopgave

Introductie

De AVG is in mei 2016 in werking getreden. Organisaties kregen tot 25 mei 2018 de tijd om hun bedrijfsvoering met de AVG in overeenstemming brengen. Gisteren is het dat zeven jaar geleden. Was jij erbij? Weet je nog hoe organisaties ineens voor het eerst bezig leken te zijn met verwerkersovereenkomsten (daarvoor heetten ze 'bewerkersovereenkomsten') en iedereen riep 'Het mag niet van de AVG!'?

We kijken terug om te zien wat als de grootste uitdagingen worden ervaren en wat er is veranderd sinds 2018. Wat heeft de wetgeving ons opgeleverd?

Wie deden mee?

Bijna de helft van de deelnemers werkt al meer dan acht jaar in dit vakgebied en ruim een kwart werkt sinds 2018 in dit vak. Ruim een kwart is later aangehaakt.

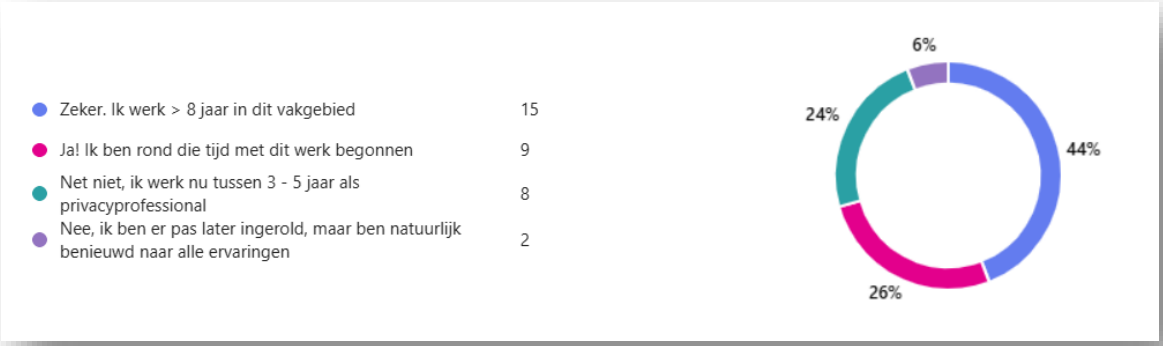

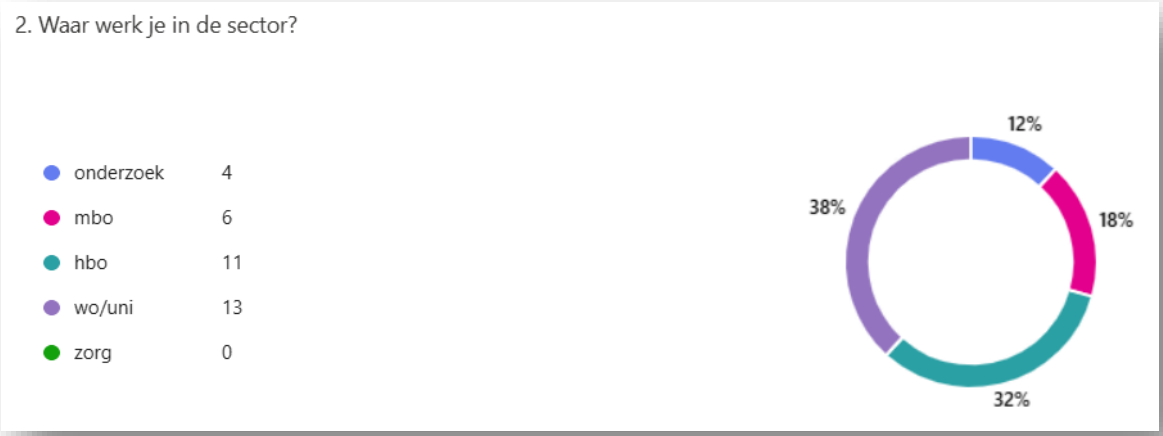

Waardering

Hoe waardeer jij de impact van de wetgeving rondom gegevensbescherming, in hoeverre is dit verbeterd? Cijfers die we geven:

- 1x een 10
- 12x een 8
- 14x een 7
- 3x een 6
- 2x een 5
- 1x een 3
- 1x een 1

Gemiddeld waardeert men de verbetering op het gebied van gegevensbescherming door de impact van de AVG maar liefst met een zeven. We doen het dus niet voor niets. Er zit wel een duidelijk verschil in die waardering: alle mbo-instellingen geven een zeven of hoger. Ook 'onderzoek' is in verhouding positiever. Het minst positieve is het wo, maar er worden in totaal maar vier onvoldoendes gegeven.

Vooral positief

Men is vooral positief over de verordening omdat de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) al wel bestond, maar die was niet op het netvlies bij de gemiddelde collega/medewerker. En dat is nu duidelijk wel het geval. Men is zich er veel beter van bewust dat er op dit vlak ook iets van hen wordt verwacht. Dit maakt het veel makkelijker om naar een bepaald volwassenheidsniveau toe te werken op alle gebieden. De AVG is als een breekijzer ervaren, maar dat is niet altijd met een positieve insteek geweest ('boete', 'het moet'). Er is nog genoeg dat beter kan. Maar het gesprek voeren is duidelijk gemakkelijker geworden, zelfs al ervaart een deel van de collega's de AVG als een last, als een verplicht nummer.

En waarom geven we dit cijfer?
De eerdere wetgeving (Wbp) leefde nauwelijks onze sector, hooguit o.b.v. individuele geïnteresseerden. De AVG heeft de (eind)verantwoordelijkheid veel duidelijker belegd, bij de persoon.
Zonder was het een drama geweest.
Er zijn sinds de invoering van de AVG tenminste specifieke medewerkers (PO's/FG's) die zich met deze vraagstukken bezighouden. En iedereen heeft tenminste gehoord over de AVG. De WBP was minder bekend en kreeg minder aandacht.
We dienen zorgvuldig met privacy gevoelige informatie om te gaan
De verantwoordingsplicht maakt dat organisaties veel bewuster (moeten) omgaan met de wet, dat komt de naleving ten goede
Awareness levert privacy op, samenwerking rond AVg levert procudtenen verbeteringen op, nonchalant gedrag met persoosngegegevens is een stuk minder,
Het bewustzijn bij de organisatie dat er zorgvuldig met persoonsgegevens moet worden omgegaan is zeker gegroeid.
Het heeft echt geholpen om mensen na te laten denken over de gegevens waarmee ze werken.

En waarom geven we dit cijfer?
De invoering van de AVG heeft voor ons in Nederland meer duidelijkheid gegeven dan voorheen voor handen was met de WBP. Verder is de harmonisatie in ieder geval binnen de EER eits wat het 'leven' net weer iets makkelijker maakt.
Privacy wetgeving was er eigenlijk altijd al, maar is door 'strengere wetgeving' zeven jaar geleden in een stroomversnelling gekomen. Ja het levert zeker meer op doordat het veel meer onder de aandacht is gekomen.
Het is fijn dat de gegevens beschermt worden, maar soms loopt het ook wel eesn uit de hand.
Bewustzijn van het (her)gebruik van persoonsgegevens is groter geworden. Mensen letten vaak beter op welke gegevens en wat er met de gegevens gebeurt
De impact is wat mij betreft nog te verhogen. Organisaties beginnen te bewegen. Ik zie steeds meer klanten (studenten, docenten en medewerkers) kennis verkrijgen over hun rechten en verantwoordelijkheden.
De AVG geeft een norm kader aan, Dit geeft nog aanleiding tot verschillende juridische interpretaties.
Persoonlijk vind ik de impact erg waardevol. Ik denk dat de wetgeving ervoor heeft gezorgd dat er veel meer aandacht is gekomen voor gegevensbescherming, maar ik kan niet zeggen of de wetgeving daadwerkelijk iets heeft verbeterd. Er zijn nog steeds veel organisaties die niet compliant kunnen of willen zijn en omdat het risico dat de AP langskomt miniscuul is, kan het hen ook niet schelen. Gegevensbescherming wordt nog steeds beschouwd als een last in plaats van een aanwinst voor de organisatie en dat is ontzettend jammer.
Eerst veel paniek. In de contracten met leveranciers zijn wel stappen gemaakt, maar in de praktijk worden de audits die hierin genoemd worden niet uitgevoerd. Medewerkers beginnen AVG moe te worden. Communicatie gaat vaak over dezelfde dingen.
De AVG heeft ervoor geschermd dat het grondrecht op gegevensbescherming meer geharmoniseerd toegpast kan worden en dat er beter op gecontroleerd kan worden. Hierdoor is bij veel organisaties de omgang met persoonsgegevens sterk verbeterd en ook het bewustzijn gegroeid. Geen 10, want er zijn toch nog wel veel 'afwijkingen' mogelijk en enkele 'vreemde' uitwerkingen zoals bv de extra toestemmingsverplichting bij onderzoek in artikel 24, de ontbreking van duidelijkheid of tertiair onderwijs ook als 'school' gezien mag worden etc. Daarnaast is begrip over verplichtingen niet altijd goed, waardoor nog steeds te vaak toestemming wordt gevraagd, of gewoon wordt geroepen dat er een gerechtvaardigd belang is.
Het heeft de aandacht voor privacy enorm verbeterd, wat maakt dat je niet meer hoeft te leuren om medestanders te krijgen (ik werk al een ruime 25 jaar in het privacyvakgebied). Ook zie je overal teams ontstaan en is het niet meer de eenling die het voor elkaar moet boksen. Desalniettemin is er nog steeds weinig budget voor privacy evenals vaak weinig FTE en zie je dat de NL overheid onze toezichthouder nog steeds te weinig middelen geeft om echt effectief te kunnen zijn - getuige de extreme werkvoorraad die ze hebben liggen.
Ik heb rechten gestudeerd en er zitten wat haken en ogen aan de wetgeving. Of het echt is verbeterd vind ik een lastige vraag, in principe hadden we de wet bescherming persoonsgegevens al en hoewel er wel significante wijzigingen zijn doorgevoerd, gaat het voornamelijk om aansprakelijkheid en aantoonbare verantwoordelijkheid van de organisatie wat echt een verschil en verbetering is. Een verbetering in de zin dat je je verhaal als privacy professional meer kracht bij kon zetten. Helaas ging het, naar mijn idee, in het begin van de invoering van de AVG voornamelijk om 'pas op, want anders boete' en dat is een vrij treurige insteek wat mij betreft. Dit gebeurde niet overal, maar dit heeft wel de boventoon gevoerd.
Er is nu goed aandacht en te extreme posities zijn hernomen

En waarom geven we dit cijfer?
Meer awareness
Er is veel gedaan, maar echte impact lijkt vooral windowdressing. Collega's zien het als administratieve last en gedoe. Daarom zie ik nog weinig echte verbetering.
Het heeft perfect gewerkt als breekijzer om te zorgen voor meer bewustzijn rondom het belang van het zorgvuldig omgaan met privacy-gerelateerde gegevens. Maar tegelijk heeft het een enorme stapel aan administratie opgeleverd waarvan ik het nut zeer betwijfel.
Op papier is het verbeterd, in de praktijk helaas beperkt ingebed
er is nog onvoldoende inbedding in de organisatie en er is nog onvoldoende sprake van bewustwording
Het zet privacy bescherming goed op de kaart. Maar geïnformeerd worden levert vaak overload aan info op en ik haat al die cookies accepteren!
Ach, veel mensen die ik spreek ik mijn werk zien het nog wel steeds als een verplicht nummer. Onderliggende fundamentele awareness zie ik mondjesmaat wel gegroeid.
Alle gegevens liggen op straat, big tech heeft zich niet aan de wetgeving gehouden.
Er is meer aandacht voor het thema en het thema wordt beter op waarde geschat. Tegelijk wordt het thema ook wel als 'lastig' en 'tijdrovend' ervaren, wat maakt dat het wat mij betreft op een 8 blijft steken.

Wat gaat goed

Awareness, awareness, awareness … de helft van de respondenten geeft aan dat de awareness van medewerkers veel beter is dan voorheen. Dat zit in allerlei onderwerpen (bijvoorbeeld in het melden van een datalek, het herkennen van phishing, men vraagt om hulp). Tegelijkertijd is awareness ook juist waar we verbetering nodig vinden (zie de paragraaf hierna). Ook de adoptie van het inbedden van gegevensbescherming in het werkproces is gemakkelijker nu men meer weet over de privacywetgeving.

Andere punten die worden genoemd waar de we sinds de AVG verbetering hebben bereikt: het bestuur is betrokken, er worden bewust en betere overwegingen gemaakt bij verwerkingen van persoonsgegevens, de bescherming is daadwerkelijk verbeterd en er de organisatie van privacy is verbeter, bijvoorbeeld door het samenstellen van een privacyteam. Ook wordt verbetering in risicoaanpak genoemd.

Dit hebben we bereikt
Bescherming van gegevens.
Bewustwording en facilitering van gevoelige informatie
Bewustwording op de bescherming van persoonsgegevens.

Dit hebben we bereikt
bewustwording van het belang van de bescherming van persoonsgegevens
Bewustwording.
Bij alle nieuwe processen en systemen wordt het privacy-aspect meegewogen, en er worden veel minder persoonsgegevens opgeslagen
Dat er meer begrip is voor de achterliggende gedachte van de AVG. In het begin schoten we vaak door vind ik en daarmee is het onderwerp soms niet populair. Ik zie nu dat door in gesprek te zijn de AVG meer wordt geadopteerd en er meer wil is om zaken te veranderen.
De doelbinding van het gebruik van persoonsgegevens is verbeterd. Uiteraard met kanttekening dat het soms ook voor uitdagende vragen leidt
Een gedegen aanpak bij de identificatie van risico's
Eindelijk komt er langzaam meer bewustwording
Er is betere bescherming en omgang met persoonsgegevens.
Er is een volwaardig team (hoewel te klein nog) met een CPO en een FG. Het onderwerp krijgt aandacht, ook al leeft het lang niet overal in de organisatie even groot
Er is meer aandacht voor het onderwerp, hoewel dit mijn inziens nog onvoldoende is. Onze instelling heeft nogal wat in te halen en mag zeker wel één of meer stapjes bijzetten.
Er staat een goed ingerichte privacy organisatie.
Er wordt kritischer gekeken naar doelbinding, dataminimalisatie en toegangsbeperking
Er wordt serieus aandacht besteed aan het onderwerp en de grootste risico's worden sectorbreed opgepakt, waardoor onze organisatie een betere bescherming van persoonsgegevens kan garanderen aan studenten.
Governance, security: beide verbeterd.
Het staat bij het bestuur en management op de agenda en er is nu specifieke formatie beschikbaar, zoals een PO en een FG.
Het thema staat op de agenda.
Het uitbreiden van het privacy en security team. Tot voor kort was enkel onze FG hier keihard voor aan het strijden. Sinds anderhalf jaar hebben we een Centrale Privacy Officer en sinds een jaar of drie een Information Security Officer.
Het volwassenheidsniveau is helaas te laag om te stellen dat mijn organisatie iets bereikt heeft.
Medewerkers komen vaker met de vraag of ze de verwerking van persoonsgegevens goed aanpakken.
Meer AVG bewustwording i.r.t. het gebruik van sociale media en melden van datalekken.

Dit hebben we bereikt
meer awareness
Meer bescherming van persoonsgegevens.
Onderliggende bewustwording over omgang met persoonsgegevens.
Redelijk ingebed
Specifieke aanspreekpunten voor AVG-gerelateerde vraagstukken belegd in elke academie en dienst van de organisatie. Deze dragen bij aan de implementatie van AVG compliance in de gehele organisatie, in plaats van dat het een thema is die op de management-laag blijft steken.

Wat moet er nog worden verbeterd of bereikt?

We zien dat het met de awareness op zich wel de goede kant op gaat, maar het herkennen van dat je iets moet betekent nog niet dat het ook gebeurt. Er is ook daadwerkelijke gedragsverandering nodig. Punten waar nog iets moet gebeuren:

- gedragsverandering, positieve mindset
- bewaren en vernietigen
- budget
- capaciteit
- commitment hoger management
- (hulp bij) digitale soevereiniteit
- inbedding in werkprocessen
- heldere uitleg/FAQs
- minder administratie, of makkelijker
- verbetering van het volwassenheidsniveau en PDCA

Dit moet er nog gebeuren
"Het moet van de AVG" omzetten naar een goede afweging waarom wel/niet.
Alle medewerkers, vooral docenten, moeten bewuster omgaan met persoonsgegevens. Het bewustwordingsniveau schommelt nu nog te erg per medewerker
Archivering en autorisatie: behoeven aandacht
Betere inrichting van privacygovernance en een betere inbedding van het beleid in de organisatie. Gegevensbescherming is een taak van ons allen
Betere normuitleg, aanpassingen UAVG, rekening houden met technologische ontwikkeling zoals AI en het samenspel met wetgeving zoals AI act, EHDS etc

Capaciteit vrijmaken bij de organisatieonderdelen om de werkzaamheden uit te voeren na implementatie van beleid, regelingen en procedures
Dat het zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens in het standaard werkproces zit en dat dit minder tijd gaat kosten.
De locatie van de data en verwerking beschermen
Een shift in mindset.
Er moet vooral even op de rem getrapt worden inzake wetten en regels. We moeten ook nog aan echt werk toe kunnen komen.
Er zijn nog vele vragen over het onderwerp privacy en hoe deze goed toe te passen. De capaciteit bij de AP is te beperkt om op al die vragen antwoord te geven. Verder merk ikzelf dat privacy binnen de organisatie als 'lastig' wordt beschouwd. Het zit m.i. nog de weinig in het DNA van de organisatie, ondanks dat het op de agenda van het bestuur staat.
Ik hou mijn hart vast voor de impact van de bezuinigingen op staffing waaronder bedrijfsvoering en compliance. Ik hoop vurig dat we de huidige lijn kunnen blijven vasthouden, maar heel realistisch lijkt dat niet met de huidige kabinetsplannen. Zaken zouden in de praktijk nog flink moeten groeien naar grotere volwassenheid, maar dat vergt investeringen...
Integrale borging van dit thema in bv NIS2
Medewerkers moeten zich meer zelf verantwoordelijk voelen voor de gegevens die zij verwerken.
Meer commitment en mandaat vanuit de bestuurder zodat ook daadwerkelijke stappen gezet kunnen worden met als doel om AVG beter onder de aandacht en in het dna van de organisatie en de medewerkers te krijgen.
Meer toezicht en verantwoording.
Mensen moeten het gaan willen, omdat het leidt tot kwaliteitsverbetering. Naleving van wetgeving moet niet langer gezien worden als optioneel.
Moet meer tijd en geld vrijgemaakt worden.
Niet uit de slof schieten met alles.
Organisatie brengen naar volwassenheidsniveau 3?
Verbreden richting dubieuze rol van Big Tech op AVG gebied
verdere implementatie, de integratie van privacywetgeving in alle operationele werkprocessen is nog onvoldoende, privacy is nog teveel van de 'privacyspecialisten'
Verdere uitbreiding, verdere bewustwording, meer compliance en meer wisselwerking tussen verschillende expertises. Voornamelijk in het licht van andere Europese wet- en regelgeving, de AI-

act is een inkopper, maar ik denk ook aan de NIS2, de DSA en DMA (hoewel onderwijs daar minder mee te maken heeft), etc. Daarnaast is de afhankelijkheid van Big Tech opnieuw op de agenda gekomen, wat een ontzettend goede zaak is. Zelfstandigheid in het digitale domein is een groot goed en iets wat we als organisatie terug zullen moeten pakken.
Vooral het opruimen van data uit de operationele systemen blijft achter. Het respecteren van bewaartermijnen blijft een probleem.
Waar we vooral mee op moeten houden is doen alsof er nu 8 jaar privacywetgeving is. De AVG is en was niet nieuw. Don't jump the bandwagon.
Weg met big tech.
De veilige verwerking van persoonsgegevens moet nog steeds beter inslijten in het dagelijkse werk. Het zou geen checklist moeten zijn die naast het 'gewone' werk ook nog even afgevinkt moet worden, maar meer onderdeel van de standaard moeten zijn.

Samenwerking

Het is fantastisch om te zien dat in de meeste gevallen de interne samenwerking heel goed gewaardeerd wordt. Extern gaat het minder, waarbij de gemeente er opvallend magertjes uitkomt. Goed om hier vanuit SURF en de MBO Raad samen met de gemeenten naar te kijken. Waar zit dit in en hoe kunnen we dat verbeteren?

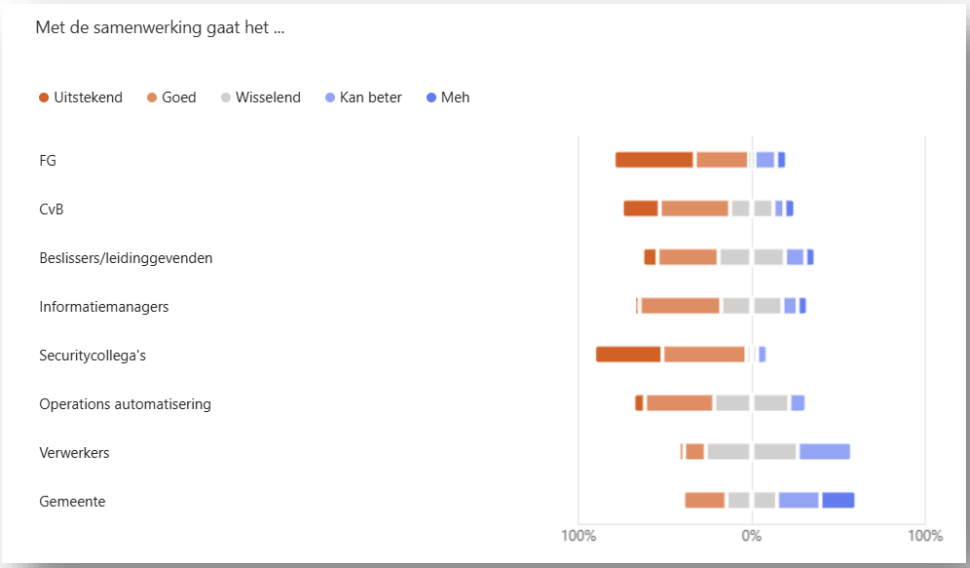

Lastig!

DPIA's, dataflows, het verwerkingsregister en het complete PDCA-verbeterproces brengen ons de meeste kopzorgen qua uitvoering:

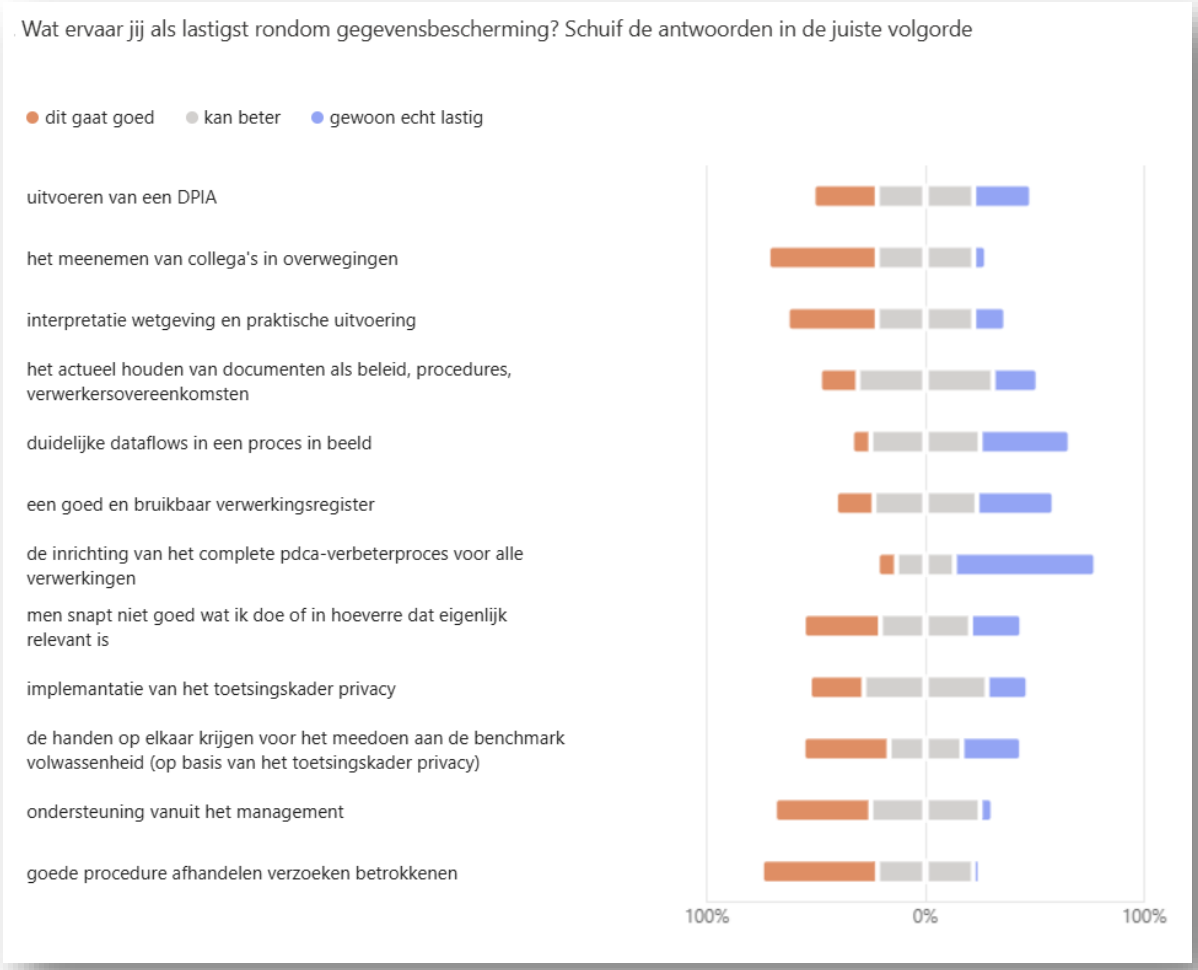

Dit ervaren we als het moeilijkst
Andere medewerkers door dringen van het belang van AVG !
Begin bij de top, RvB, CvB of hoe het bij jou ook heet. Als het daar goed geborgd is gaat het een stuk makkelijker.
De laatste jaren vooral betrokken bij kleine instelling. Daar is de beschikbare (of beschikbaar te maken) capaciteit zeer beperkt. En daarmee is het lastig of onmogelijke om voldoende tijd te kunnen besteden aan alle activiteiten. Daarom ook veel in vorige vraag ingevuld op "kan beter". In het algemeen is er geen onwil, maar eigenlijk meer onmacht. In groter ROC is het werk redelijk tot goed te verdelen over meerdere mensen. Dat maakt diverse activiteiten beter uitvoerbaar.

Dit ervaren we als het moeilijkst
De moeilijkheid is onder anderen de diversiteit van mensen die gegevens moeten/willen verwerken. Dit is soms op gewoonten gebaseerd (zelfs van voor 2018), soms op de onhandige situaties die door implementatie ontstaan is, soms door onkennis' van de verwerkende mensen
De schaalgrootte in een grote organisatie maakt dat je successen bij de ene plek snel weer wegzakken.
DPIA's, leveranciersmanagement en implementatie van beleid kost ontzettend veel tijd. Hier is te weinig capaciteit voor, waardoor PDCA erg moeilijk wordt. Het is constant de keuze tussen 1 ding goed of alles een beetje. Wel hebben we echt enorm veel stappen gemaakt m.b.t. leveranciersmanagement. We worden bij alle centrale inkoopprocessen en aanbestedingen betrokken. Daarnaast is ons CvB ook echt ontzettend welwillend en draagt het belang van Privacy en Security uit.
Een andere, eenvoudige/ tijd, mogelijkheid dan het toetsingskader privacy t.b.v. de organisatie.
Gegevensbescherming in Microsoft producten. Sector heeft behoefte aan Open Source oplossingen vanuit SURF.
Het is gewoon erg lastig om het management mee te krijgen. Het lijkt wel of het hen niet lukt om binnen hun werkzaamheden voldoende urgentie te geven aan privacy. Of zij hebben het te druk, of ze geven er geen aandacht aan om bang te zijn er ineens 'probleem' eigenaar van te worden.
Het is lastig om de toegevoegde waarde aan te tonen anders dan dat "het wet- of regelgeving" betreft.
Het werken aan de basiszaken blijft erg lastig omdat er naast de dagelijkse Run te weinig tijd over is voor de Change en Improve. Dat blijft een ingewikkeld speelveld. Maar: vakbekwaamheid en gedrevenheid in het vak (passie!) zorgen er wel voor dat je ondanks hobbels ver kunt komen
Met name belangrijk vind ik de interpretatie van de AVG als geheel; een normenkader, een manier van omgang met elkaar en met elkaars gegevens. Ik krijg een punthoofd van al dat gejuridiseer.
Moeilijk om een bepaalde groep collega's te overtuigen van het belang van privacy & security.
Moeilijkst is om het verwerkersregister up to date te houden.
Ondoenlijk om goede 'transfer impact assessments' uit te voeren bij gebruik van de SCC's als doorgifte mechanisme.
Positie verkrijgen en serieus genomen worden. Dat gebeurde in het begin lang niet altijd. Gelukkig is dat nu beter.
Praktische visie {alles wat jij kunt zien} slaan wij op.
Toen ik net begon in het privacy-werkveld (mijn vorige werkgever) had ik de insteek vanuit het juridische, dit was ook logisch want ik ben en blijf een jurist. Maar al snel kwam ik erachter dat niet iedereen zit te wachten op een juridisch verhaal of dat niet goed begrijpt. De juridische vertaling zijn tussen wetgeving en implementatie is iets wat mij enorm ligt. Het praktisch maken en houden van complexe AVG-vraagstukken is iets waar ik ook veel energie van krijgen. Voornamelijk wat werkt, in mijn ervaring, is de mogelijkheden benoemen. De manier hoe je een 'nee' verkoopt is daarbij cruciaal. Een simpele Nee, gaat meestal niet op. Een nee, met een mogelijkheid tot een ja is daarin veel beter.

Dit ervaren we als het moeilijkst
Toetsingskader toepassen op een complexe omgeving, zoals de hele instelling.
vooral het actueel houden van documenten is lastig.

Conclusies

Op basis van de antwoorden, concluderen we dat ...

- we het eigenlijk niet over de AVG moeten hebben in de organisatie, maar over wat men nodig heeft. Het gesprek moet gaan over:
  "Jij wilt iets gaan doen, samen kijken we hoe we dat veilig kunnen doen."
- awareness alleen niet genoeg is, er is gedragsverandering* nodig.
- het inbedden van het toetsingskader en PDCA-verbetercyclus om verschillende redenen lastig is. Het is in ieder geval veel, dus het moet zo makkelijk mogelijk.

Gelukkig zien we dat de handen in het algemeen de handen goed op elkaar komen. Maar het blijft veel en voor sommigen blijft het een vervelend klusje.

Wat zou jij van het Privacy Expertise Centrum willen als ondersteuning?

Waar kan het PEC van SURF bij helpen?
Alternatieven voor big tech.
Bij ons is de uitdaging vooral de hoeveelheid werk, dus het gaat echt om extra handjes, bijvoorbeeld in de vorm van meer sectorbrede DPIA's. Oke toch nog een tweede, ik zou erg graag een sectorbrede externe privacy assessment willen hebben (net als de externe IB assessment). Ik merk dat we veel tijd kwijt zijn aan het verantwoorden aan management en directie waarom wij "slechts gemiddeld scoren, terwijl anderen al gemiddeld op een 4 zitten". Ik weet het antwoord wel, maar een algemene onafhankelijke scoring zou enorm helpen.
Bruikbare privacy producten die makkelijk kunnen worden overgenomen door mijn organisatie. Uitgevoerde DPIA's op veel voorkomende systemen binnen onderzoek/onderwijs.
Geen idee (nog)
Geld en mensen. Inkoppertje.

Waar kan het PEC van SURF bij helpen?
Hoe de organisatie mee te nemen van het volwassenheidsniveau 2 naar 3. Dit gerelateerd aan de 13 AVG-hoofdoelen.
Net zoals bij MBO Digitaal: casuïstiek
Nog meer templates en voorbeelden.
Ontwikkelen van een e-learning module voor Privacy, Security & AI, specifiek voor onderwijs! Zodat het betaalbaar en relevant blijft.
Op dit moment geen idee.
Standaard formats voor privacy aangelegenheden
Weinig. De uitdagingen bevinden zich op plaatsen waar het PEC niet kan helpen. Een mooi template is geweldig voor de AVG-organisatie, maar als de rest van de organisatie het stuk niet kent, wil kennen of er praktisch niets mee doet, blijven dat gescheiden werelden. Daar kan het PEC niet inspringen, dat is een instellingsuitdaging.
Zorg dat de vele templates en documenten zoals deze worden opgeleverd ook geschikt zijn voor mbo-instellingen. Nu lijken deze teveel alleen voor het HO en WO gemaakt te zijn. Deze hebben meer capaciteit om de voorbeelddocumenten om te zetten in het eigen formaat terwijl een mbo-instelling slechts beperkte capaciteit heeft. En misschien is het handig om een oplegger van de documenten te maken waarin wordt verduidelijkt waarvoor een document is, hoe deze opgesteld moet worden en hoe deze, na vaststelling, te gebruiken is in een mbo-instelling.
Zouden er audit vragen lijsten gemaakt kunnen worden waarmee je een bepaald onderdeel uit de AVG specifiek zou kunnen toetsen. Als je bijvoorbeeld zou willen onderzoeken hoe de diverse bedrijfsbureaus met de bewaartermijnen omgaan. Welke vragen stel je dan?

Wat gaat het PEC doen?

DPIA en Publieke waarden
Vanuit het PEC zoeken we de samenwerking met Vendor Compliance rondom DPIA's en met Publieke waarden voor stappen op het gebied van digitale soevereiniteit
(via **communities.surf.nl - privacy** gaat Helma met regelmaat concrete tips delen.

Voorbeelden
De FAQ wordt gevuld met concrete voorbeelden (hier is al een aanzet gemaakt, zie **pec.surf.nl, faqs**). Dit werken we verder uit met vraag/antwoord en tips voor je eigen werkproces aan de hand van verschillende casussen. Ook zorgen we voor andere voorbeelden, bijvoorbeeld van hoe een simpele dataflow eruit kan zien, zonder dat je meteen een architect nodig hebt.

Lekker bruikbare templates
In de komende tijd gaan we hard aan de slag met eenduidige en eenvoudig bruikbare templates en privacyproducten die ook snel in de eigen huisstijl gezet kunnen worden. Verder werken we aan voorbeelden van transparante communicatie die je bijvoorbeeld voor je studenten kunt gebruiken (zoals het document '***Hoe doe ik een inzageverzoek***').

Volwassenheid verbeteren
In samenhang daarmee gaan we aan de slag met hulp om de zaken rondom het toetsingskader en de bijbehorende PDCA-verbetercyclus goed te organiseren. Dat helpt om met je collega's iets gemakkelijker richting volwassenheidsniveau 3 te werken.
De eerste stap is ondertussen gezet. Het toetsingskader is nu ook beschikbaar in Word-format waardoor het beter leesbaar is. Het bewijsmateriaal wat je nodig hebt, is erbij vermeld, zodat het duidelijker is wat je precies moet doen of hebben. Hebben? Kijk hier: ***Toetsingskader Privacy*** in tekstformat.

Hoe makkelijker jij met het privacykader aan de slag kunt, hoe makkelijker het is om de organisatie mee te krijgen. In de ideale situatie doe je ook jaarlijks ols organisatie met de anonieme benchmark mee van SURFaudit. Wie weet komt er dan nog wat competitiegevoel naar boven en krijgen we meer voor elkaar.

Ook andere punten die worden genoemd, komen in een plan van aanpak van het PEC (b.v. sets vragen die je kunt stellen intern of aan je leverancier over bepaalde onderwerpen).

Dank!
Met dank aan de 34 personen die de moeite hebben genomen mee te doen met het onderzoek!

** Rosanne Pouw van SURF Cybersave Yourself (CSY) werkt hieraan op basis van het COM-B-model (Capacity, Opportunity, Motivation --> Behaviour) in haar awareness-programma*